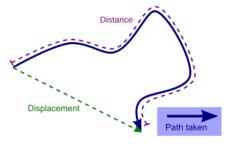
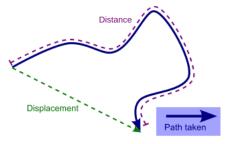
Duje Jerić- Miloš

29. rujna 2024.

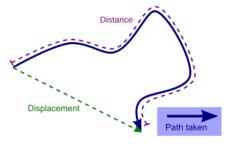
- ▶ Brzina, oznaka:
- Prijeđeni put (pozitivni broj) vs pomak (vektor):

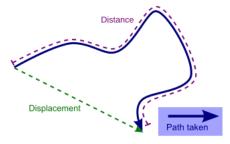
- ▶ Brzina, oznaka: v (eng. velocity),
- Prijeđeni put (pozitivni broj) vs pomak (vektor):

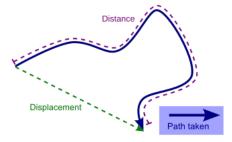
- **Brzina**, oznaka: *v* (eng. *velocity*), osnovna mj. jedinica:
- Prijeđeni put (pozitivni broj) vs pomak (vektor):

- ▶ Brzina, oznaka: v (eng. velocity), osnovna mj. jedinica: m/s
- Prijeđeni put (pozitivni broj) vs pomak (vektor):

- ▶ **Brzina**, oznaka: *v* (eng. *velocity*), osnovna mj. jedinica: m/s
- Prijeđeni put (pozitivni broj) vs pomak (vektor):

Pretpostavimo gibanje tijela po pravcu, tzv. pravocrtno gibanje. Onda iznos pomaka=prijeđeni put (ako nema promjene smjera naprijed-natrag).

Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h?

► Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h? 100km. Što radimo?

Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h? 100km. Što radimo? Dijelimo prijeđenu udaljenost s vremenom (km sa h).

- Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h? 100km. Što radimo? Dijelimo prijeđenu udaljenost s vremenom (km sa h).
- Ako u 1h prijeđemo 100km, brzina je

- Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h? 100km. Što radimo? Dijelimo prijeđenu udaljenost s vremenom (km sa h).
- Ako u 1h prijeđemo 100km, brzina je 100km/h.

- Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h? 100km. Što radimo? Dijelimo prijeđenu udaljenost s vremenom (km sa h).
- Ako u 1h prijeđemo 100km, brzina je 100km/h. Ako pak u 1s prijeđemo 30m, brzina je

- Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h? 100km. Što radimo? Dijelimo prijeđenu udaljenost s vremenom (km sa h).
- Ako u 1h prijeđemo 100km, brzina je 100km/h. Ako pak u 1s prijeđemo 30m, brzina je 30m/s.

- Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h? 100km. Što radimo? Dijelimo prijeđenu udaljenost s vremenom (km sa h).
- Ako u 1h prijeđemo 100km, brzina je 100km/h. Ako pak u 1s prijeđemo 30m, brzina je 30m/s.
- ► Pretvorimo 100km/h u m/s.

- Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h? 100km. Što radimo? Dijelimo prijeđenu udaljenost s vremenom (km sa h).
- Ako u 1h prijeđemo 100km, brzina je 100km/h. Ako pak u 1s prijeđemo 30m, brzina je 30m/s.
- Pretvorimo 100km/h u m/s. Prijeđemo 100km = 100~000m u 1h = 3600s, odnosno u 1s prijeđemo $\frac{100~000}{3600}$ m = 27.78m.

- Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h? 100km. Što radimo? Dijelimo prijeđenu udaljenost s vremenom (km sa h).
- Ako u 1h prijeđemo 100km, brzina je 100km/h. Ako pak u 1s prijeđemo 30m, brzina je 30m/s.
- ▶ Pretvorimo 100km/h u m/s. Prijeđemo 100km = 100 000m u 1h = 3600s, odnosno u 1s prijeđemo $\frac{100\ 000}{3600}$ m = 27.78m.
- Pretvorimo 30m/s u km/h.

- Ako prijeđemo 300km u 3h, koliko prijeđemo u 1h? 100km. Što radimo? Dijelimo prijeđenu udaljenost s vremenom (km sa h).
- Ako u 1h prijeđemo 100km, brzina je 100km/h. Ako pak u 1s prijeđemo 30m, brzina je 30m/s.
- ▶ Pretvorimo 100km/h u m/s. Prijeđemo 100km = 100 000m u 1h = 3600s, odnosno u 1s prijeđemo $\frac{100\ 000}{3600}$ m = 27.78m.
- Pretvorimo 30m/s u km/h. Prijeđemo 30m u 1s, odnosno u 1h = 3600s prijeđemo 30 ⋅ 3600m = 108000m = 108km.

Ako se automobil u 3h nalazi na udaljenosti od 100km, a u 5h na udaljenosti od 200km, koliko se brzo giba?

- Ako se automobil u 3h nalazi na udaljenosti od 100km, a u 5h na udaljenosti od 200km, koliko se brzo giba? 50km/h
- Što radimo?

- Ako se automobil u 3h nalazi na udaljenosti od 100km, a u 5h na udaljenosti od 200km, koliko se brzo giba? 50km/h
- ▶ Što radimo? Pomak je 200 km 100 km = 100 km, a proteklo vrijeme 5 h 3 h = 2 h.

- Ako se automobil u 3h nalazi na udaljenosti od 100km, a u 5h na udaljenosti od 200km, koliko se brzo giba? 50km/h
- ▶ Što radimo? Pomak je 200 km 100 km = 100 km, a proteklo vrijeme 5 h 3 h = 2 h.
- Popćenito, tijelo u trenutku t_1 se nalazi na udaljenosti x_1 , a u trenutku t_2 na udaljenosti x_2 , kolika je brzina?

- ► Ako se automobil u 3h nalazi na udaljenosti od 100km, a u 5h na udaljenosti od 200km, koliko se brzo giba? 50km/h
- ▶ Što radimo? Pomak je 200 km 100 km = 100 km, a proteklo vrijeme 5 h 3 h = 2 h.
- Popćenito, tijelo u trenutku t_1 se nalazi na udaljenosti x_1 , a u trenutku t_2 na udaljenosti x_2 , kolika je brzina?

$$v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 - x_1}{t_2 - t_1}$$

4□ ► 4□ ► 4 Ē ► 4 Ē ► Ē 90<</p>

Srednja vs stvarna brzina

➤ Što ako u 3h prijeđemo 300km, ali prvi sat se ne gibamo, a preostala dva sata se gibamo 150km/h?

Srednja vs stvarna brzina

- ➤ Što ako u 3h prijeđemo 300km, ali prvi sat se ne gibamo, a preostala dva sata se gibamo 150km/h?
- Srednja brzina je onda 100km/h, ali stvarna je 0 (1. h) i 150km/h (2. i 3. h)

Srednja vs stvarna brzina

- Što ako u 3h prijeđemo 300km, ali prvi sat se ne gibamo, a preostala dva sata se gibamo 150km/h?
- Srednja brzina je onda 100km/h, ali stvarna je 0 (1. h) i 150km/h (2. i 3. h)
- Brzinomjer pokazuje stvarnu brzinu, a ona se može mijenjati od sekunde do sekunde:

Kako izračunati stvarnu brzinu?

- Kako izračunati stvarnu brzinu?
- ldeja: na sitnom intervalu stvarna brzina se ne mijenja puno.

- Kako izračunati stvarnu brzinu?
- ▶ Ideja: na sitnom intervalu stvarna brzina se ne mijenja puno.
- ▶ Srednja brzina na sitnom intervalu je otprilike jednaka stvarnoj (manji interval ⇒ bolje slaganje).

- Kako izračunati stvarnu brzinu?
- ▶ Ideja: na sitnom intervalu stvarna brzina se ne mijenja puno.
- ▶ Srednja brzina na sitnom intervalu je otprilike jednaka stvarnoj (manji interval ⇒ bolje slaganje).
- Kada se stvarna brzina ne mijenja uopće, riječ je o jednolikom gibanju. Srednja i stvarna brzina su onda iste!

Imamo iglu umočenu u tintu te ispod nje stavimo papirnatu traku. Glava igle se diže i spušta u pravilnim vremenskim razmacima (recimo svako 1s se glava spusti na papir).

- Imamo iglu umočenu u tintu te ispod nje stavimo papirnatu traku. Glava igle se diže i spušta u pravilnim vremenskim razmacima (recimo svako 1s se glava spusti na papir).
- Kako će izgledati trag na papiru ako ga pomičemo jednoliko?

- Imamo iglu umočenu u tintu te ispod nje stavimo papirnatu traku. Glava igle se diže i spušta u pravilnim vremenskim razmacima (recimo svako 1s se glava spusti na papir).
- Kako će izgledati trag na papiru ako ga pomičemo jednoliko?

- Imamo iglu umočenu u tintu te ispod nje stavimo papirnatu traku. Glava igle se diže i spušta u pravilnim vremenskim razmacima (recimo svako 1s se glava spusti na papir).
- Kako će izgledati trag na papiru ako ga pomičemo jednoliko?
- Točke su jednako razmaknute zašto?

- Imamo iglu umočenu u tintu te ispod nje stavimo papirnatu traku. Glava igle se diže i spušta u pravilnim vremenskim razmacima (recimo svako 1s se glava spusti na papir).
- Kako će izgledati trag na papiru ako ga pomičemo jednoliko?
- Točke su jednako razmaknute zašto?
- Kako će izgledati ako ga pomičemo jednoliko, ali ovog puta manjom brzinom?

- Imamo iglu umočenu u tintu te ispod nje stavimo papirnatu traku. Glava igle se diže i spušta u pravilnim vremenskim razmacima (recimo svako 1s se glava spusti na papir).
- Kako će izgledati trag na papiru ako ga pomičemo jednoliko?
- Točke su jednako razmaknute zašto?
- Kako će izgledati ako ga pomičemo jednoliko, ali ovog puta manjom brzinom?

- Imamo iglu umočenu u tintu te ispod nje stavimo papirnatu traku. Glava igle se diže i spušta u pravilnim vremenskim razmacima (recimo svako 1s se glava spusti na papir).
- Kako će izgledati trag na papiru ako ga pomičemo jednoliko?
- Točke su jednako razmaknute zašto?
- Kako će izgledati ako ga pomičemo jednoliko, ali ovog puta manjom brzinom?

Primjer (magnetsko tipkalo)

- Imamo iglu umočenu u tintu te ispod nje stavimo papirnatu traku. Glava igle se diže i spušta u pravilnim vremenskim razmacima (recimo svako 1s se glava spusti na papir).
- Kako će izgledati trag na papiru ako ga pomičemo jednoliko?
- Točke su jednako razmaknute zašto?
- Kako će izgledati ako ga pomičemo jednoliko, ali ovog puta manjom brzinom?
- Gledajući slijeva nadesno, što se događa s brzinom?

Primjer (magnetsko tipkalo)

- Imamo iglu umočenu u tintu te ispod nje stavimo papirnatu traku. Glava igle se diže i spušta u pravilnim vremenskim razmacima (recimo svako 1s se glava spusti na papir).
- Kako će izgledati trag na papiru ako ga pomičemo jednoliko?
- Točke su jednako razmaknute zašto?
- Kako će izgledati ako ga pomičemo jednoliko, ali ovog puta manjom brzinom?
- ▶ Je li ovo jednoliko gibanje? .....
- Gledajući slijeva nadesno, što se događa s brzinom?
- Što se ovdje događa s brzinom?

Negativna brzina?

► Automobil se nalazi na udaljenost od 200km, a nakon 2h se nalazi na udaljenosti od 100km. Kolika mu je brzina?

Negativna brzina?

- Automobil se nalazi na udaljenost od 200km, a nakon 2h se nalazi na udaljenosti od 100km. Kolika mu je brzina?
- Po formuli $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ ($x_1 = 200$ km, $x_2 = 100$ km) brzina je negativna zašto?

Negativna brzina?

- Automobil se nalazi na udaljenost od 200km, a nakon 2h se nalazi na udaljenosti od 100km. Kolika mu je brzina?
- Po formuli $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ ($x_1 = 200$ km, $x_2 = 100$ km) brzina je negativna zašto?
- Negativna brzina znači da se udaljenost smanjuje (tijelo putuje u suprotnom smjeru - prema točki iz koje mjerimo)

Ako auto kreće s udaljenosti od 50km, a giba se jednoliko 100km/h, kolika mu je udaljenost nakon 3h?

- Ako auto kreće s udaljenosti od 50km, a giba se jednoliko 100km/h, kolika mu je udaljenost nakon 3h?
- Formula za srednju brzinu daje $x_2 = x_1 + v(t_2 t_1)$. Kraće $x = x_0 + vt$

- Ako auto kreće s udaljenosti od 50km, a giba se jednoliko 100km/h, kolika mu je udaljenost nakon 3h?
- Formula za srednju brzinu daje $x_2 = x_1 + v(t_2 t_1)$. Kraće $x = x_0 + vt$
- Ako auto kreće s udaljenosti od 300km od nas i giba se prema nama brzinom 100km/h, koliko je udaljen nakon 2h?

- Ako auto kreće s udaljenosti od 50km, a giba se jednoliko 100km/h, kolika mu je udaljenost nakon 3h?
- Formula za srednju brzinu daje $x_2 = x_1 + v(t_2 t_1)$. Kraće $x = x_0 + vt$
- Ako auto kreće s udaljenosti od 300km od nas i giba se prema nama brzinom 100km/h, koliko je udaljen nakon 2h?
- Može li konačna udaljenost biti negativna?

- Ako auto kreće s udaljenosti od 50km, a giba se jednoliko 100km/h, kolika mu je udaljenost nakon 3h?
- Formula za srednju brzinu daje $x_2 = x_1 + v(t_2 t_1)$. Kraće $x = x_0 + vt$
- Ako auto kreće s udaljenosti od 300km od nas i giba se prema nama brzinom 100km/h, koliko je udaljen nakon 2h?
- Može li konačna udaljenost biti negativna?

$$-25-20-15-10-5$$
 0 5 10 15 20 25

► Brzina (oznaka):

▶ Brzina (oznaka *v*):

▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. 100km/h ⇒

▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. 100km/h ⇒ u sat vremena se pomaknemo 100km

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u}$ sat vremena se pomaknemo 100 km
- Osnovna mjerna jedinica:

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u sat vremena se pomaknemo } 100 \text{km}$
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u}$ sat vremena se pomaknemo 100 km
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- ► Formula:

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u sat vremena se pomaknemo } 100 \text{km}$
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u}$ sat vremena se pomaknemo 100 km
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)
- Pravocrtno gibanje =

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u sat vremena se pomaknemo } 100 \text{km}$
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)
- Pravocrtno gibanje = gibanje po pravcu (ne krivuda)

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u sat vremena se pomaknemo } 100 \text{km}$
- ▶ Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- ► Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)
- Pravocrtno gibanje = gibanje po pravcu (ne krivuda)
- ▶ Općenito, stvarna brzina (na brzinomjeru) ≠ srednja brzina! Ali, za sitne vremenske intervale

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u sat vremena se pomaknemo } 100 \text{km}$
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)
- Pravocrtno gibanje = gibanje po pravcu (ne krivuda)
- Općenito, stvarna brzina (na brzinomjeru) ≠ srednja brzina! Ali, za sitne vremenske intervale su približno jednaki.

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u}$ sat vremena se pomaknemo 100 km
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- ► Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)
- Pravocrtno gibanje = gibanje po pravcu (ne krivuda)
- Općenito, stvarna brzina (na brzinomjeru) ≠ srednja brzina! Ali, za sitne vremenske intervale su približno jednaki.
- Jednoliko gibanje =

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u sat vremena se pomaknemo } 100 \text{km}$
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- ► Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)
- Pravocrtno gibanje = gibanje po pravcu (ne krivuda)
- Općenito, stvarna brzina (na brzinomjeru) ≠ srednja brzina! Ali, za sitne vremenske intervale su približno jednaki.
- Jednoliko gibanje = stvarna brzina se ne mijenja. Prvu sekundu prođemo isti put kao i drugu, treću, četvrtu...

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u sat vremena se pomaknemo } 100 \text{km}$
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- ▶ Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)
- Pravocrtno gibanje = gibanje po pravcu (ne krivuda)
- Općenito, stvarna brzina (na brzinomjeru) ≠ srednja brzina! Ali, za sitne vremenske intervale su približno jednaki.
- Jednoliko gibanje = stvarna brzina se ne mijenja. Prvu sekundu prođemo isti put kao i drugu, treću, četvrtu...
- ► Točkasti dijagram jednolikog gibanja (magnetsko tipkalo):

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u sat vremena se pomaknemo } 100 \text{km}$
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- ▶ Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)
- ► Pravocrtno gibanje = gibanje po pravcu (ne krivuda)
- Općenito, stvarna brzina (na brzinomjeru) ≠ srednja brzina! Ali, za sitne vremenske intervale su približno jednaki.
- Jednoliko gibanje = stvarna brzina se ne mijenja. Prvu sekundu prođemo isti put kao i drugu, treću, četvrtu...
- Točkasti dijagram jednolikog gibanja (magnetsko tipkalo):

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u}$ sat vremena se pomaknemo 100 km
- ightharpoonup Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)
- ▶ Pravocrtno gibanje = gibanje po pravcu (ne krivuda)
- Općenito, stvarna brzina (na brzinomjeru) ≠ srednja brzina! Ali, za sitne vremenske intervale su približno jednaki.
- ▶ Jednoliko gibanje = stvarna brzina se ne mijenja. Prvu sekundu prođemo isti put kao i drugu, treću, četvrtu...
- ► Točkasti dijagram jednolikog gibanja (magnetsko tipkalo):
- ► Negativna brzina =

- ▶ Brzina (oznaka v): koliki je pomak u jedinici vremena. $100 \text{km/h} \implies \text{u sat vremena se pomaknemo } 100 \text{km}$
- ▶ Osnovna mjerna jedinica: $\frac{m}{s}$
- ▶ Formula: $v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 x_1}{t_2 t_1}$ (srednja brzina)
- ► Pravocrtno gibanje = gibanje po pravcu (ne krivuda)
- Općenito, stvarna brzina (na brzinomjeru) ≠ srednja brzina! Ali, za sitne vremenske intervale su približno jednaki.
- ▶ Jednoliko gibanje = stvarna brzina se ne mijenja. Prvu sekundu prođemo isti put kao i drugu, treću, četvrtu...
- ► Točkasti dijagram jednolikog gibanja (magnetsko tipkalo):
- Negativna brzina = gibanje u suprotnom smjeru (udaljenost se smanjuje)